Leo Samama – Marianne's Ballad, opus 90 (2016)
In 2016 componeerde ik voor de pianiste Marianne Boer (1968-2022), met wie ik in de jaren daarvoor een bijzonder project rond Micha Hillseum had gepresenteerd, in opdracht van haar echtgenoot, Gerhard Opheikens, een werk dat, zoals hij het benoemde, helemaal Marianne moest zijn. Om dit te staven verschafte hij me van een lijst van werken die volgens hem helemaal bij Marianne passen, zoals de *Spaanse Rapsodie* van Liszt en de *Rapsody in blue* van Gershwin, en daarnaast veel werken van Chopin en *L'isle joyeuse* van Debussy. Ik koos ervoor een ballade te maken, een werk dat fel en onrustig begint, daarop de stilte opzoekt, om in een zangerig middendeel enigszins melancholiek voor de dag te komen. Tenslotte herpakt de muziek zich en keert langzaamaan, stap voor stap, uiteindelijk in de coda terug naar de felle uitbarstingen van het begin.

Toccatine ed intermezzi, Opus 109 (2026)
Speciaal geschreven voor Sofia Vasheruk, die ze vanavond voor het eerst ten gehore zal brengen. In januari van dit jaar nam Sofia een prachtige cd op met mijn drie pianosonates en „Marianne's Ballad", die in maart ter gelegenheid van mijn 75e verjaardag werd uitgebracht. Een tweede cd, met daarop de twee toccata's, de „Toccatine ed intermezzi" en diverse andere korte pianowerken, is in de maak! De afwisseling van vier korte, toccata-achtige delen met drie meer ingetogen intermezzi ontstond nadat Sofia mij eens had gevraagd of ik iets 'à la Chopin' zou willen schrijven, een zogenaamde 'Chopineska'. Nu ben ik geen Chopin, maar het idee van scherzo-achtige toccata's met hier en daar een knipoog naar minimal music, en de intermezzi – met een eerbetoon aan Messiaen in de tweede en aan Chopin in de derde – sprak mij onmiddellijk aan. Het resultaat ontstond rond Pinksteren afgelopen mei. Het spreekt voor zich dat het werk is opgedragen aan Sofia Vasheruk.

Zie voor concertprogrammering: www.huizegaudeamus.nl

Huize Gaudeamus
Een muziekhuis vol verhalen

zondag 22 november 2026 – 16.00 uur

Leo Samama met eigen composities

Sofia Vasheruk – piano
Leo Samama – presentatie

Huize Gaudeamus, Gerard Doulaan 21, Bilthoven

PROGRAMMA

Jean-Philippe Rameau (1685-1757)	Prelude 1706, Le Rappel des Oiseaux
Leo Samama (* 1951)	Sonata no. 2 'En voyage', opus 36 (1989)
Jean-Philippe Rameau	Les Cyclopes
Leo Samama	Marianne's Ballade, opus 90 (2016)
PAUZE	
Johannes Brahms (1833-1897)	Intermezzi, opus 118 (1 & 2)
J. Sebastian Bach (1685-1750)	Toccata e-klein, BWV914
Leo Samama	Tocattine ed intermezzi, opus 109 (2026)

Leo Samama (1951) studeerde muziekwetenschap aan de Universiteit Utrecht en volgde daarnaast opleidingen in compositie en orkestdirectie. Hij doceerde aan verschillende conservatoria en universiteiten en schreef als muziekjournalist voor onder meer *de Volkskrant*, *NRC Handelsblad* en diverse muziektijdschriften. Tussen 1988 en 1994 was hij artistiek adviseur bij het Koninklijk Concertgebouworkest. Vervolgens leidde hij de artistieke afdeling van het Residentie Orkest (1994-2003) en was hij tot 2010 algemeen directeur van het Nederlands Kamerkoor. Ook was hij medeoprichter van de Nederlandse Strijkkwartet Academie en het Europese netwerk TENSO voor professionele kamerkoren.
Als musicoloog publiceerde Samama verschillende invloedrijke boeken, waaronder *Nederlandse muziek in de 20e eeuw*, *De zin van muziek*, *Het strijkkwartet* en *Alphons Diepenbrock, een vocaal componist*. Daarnaast zijn ongeveer 120 uur van zijn universitaire colleges opgenomen en uitgebracht. Als componist schreef hij meer dan honderd werken, die internationaal zijn uitgevoerd en opgenomen. In 2010 werd hij benoemd tot Officier in de Orde van Oranje-Nassau vanwege zijn belangrijke bijdrage aan het Nederlandse muziekleven.

Sofia Vasheruk (1988) studeerde aan Gnessin Staatsacademie voor Muziek in haar geboorteplaats Moskou, aan het Chopin Muziekcollege in Moskou en daarna, eenmaal in Nederland woonachtig, aan de ArtEZ Academie in Enschede, waar zij cum laude haar masters behaalde. Daarnaast studeerde zij ook aan Scuola di Musica di Fiesole, bij Florence. Tijdens haar studie nam zij al aan tal van concoursen deel en behaalde de derde prijs op de Sigismund Thalberg International Piano Competition en op het concours van de "Young Pianist Foundation" in Amsterdam, en de Grand Prix van de André Dumortier International Piano Competition in België. Haar repertoire omvat zowel de grote pianoconcerten als kamermuziek, liederen en solowerken.

Leo Samama - Tweede Pianosonate 'En voyage', opus 36 (1989) werd geschreven voor Ronald Brautigam in opdracht van de NCRV. 'En voyage' moet niet opgevat worden als een muzikale voettocht, maar geeft wel aan dat de componist zowel door zijn eigen oeuvre als door dat van enkele van zijn vakgenoten gewandeld is. Wie onderweg bij het beluisteren meent bekenden tegen te komen, kan erop gewezen worden dat hier van toeval geen sprake is, maar evenmin van weldoordachte opzet. De hedendaagse componist is nauwelijks meer in staat zich af te sluiten van de duizend jaar kunstmuziek en zelfs van de popmuziek van de laatste driekwart eeuw, tenzij hij zijn innerlijke oor bij voorbaat aan de leiband van de rekenlat bindt. 'En voyage' is evenwel een samenspel van impulsieve en berekende momenten, waarbij diatonisch en chromatisch materiaal, structureel vertaald in eenvoud en complexiteit, elkaar in balans trachten te houden.